

Meritum

nr 6/2012

ISSN 1425-4255

MAGAZYN LEKARZY KUJAWSKO-POMORSKIEJ OKRĘGOWEJ IZBY LEKARSKIEJ W TORUNIU

Fotoreportaż ze spektaklu na stronach 16 - 17

10. listopada br. , „Baj Pomorski”, po premierowym przedstawieniu „Przypadków Doktora Bonifacego Trąbki” według wierszy dr Anny Rumianek. Od lewej Katarzyna Chudek, Krzysztof Zaremba, Marysia Rumianek, Anna Rumianek, Dariusz Żejmo, Mariusz Wójtowicz. Fotoreportaż ze spektaklu w środku numeru.

fot. Sławomir Badurek

...SĄ SAMOCHODY I JEST SUBARU

ZADBAJ O SWOJE BEZPIECZEŃSTWO I TWOJEJ RODZINY

RATA już od 792 zł netto*

SUBARU

- **SPECJALNA OFERTA
dla lekarzy i aptekarzy**

- **Przyjdź i przetestuj SUBARU w trudnych warunkach****

- **LEASING** (operacyjny i konsumencki) **104,99%**
- wstępna opłata leasingowa: **40%**
- okres leasingu: **35 miesięcy**
- wartość końcowa: **1%**
- waluta: **PLN**

➤ **Kredyt 50/50**

Spalanie dla silnika 2.0 diesel 150 KM wynosi 5,9 l/100 km w cyklu mieszanym
Emisja CO₂ dla silnika 2.0 diesel 150 KM wynosi 155 g/km.

* Rata leasingowa przy wpłacie 45% na okres 60 m-cy
przy wartości samochodu 70 732 zł netto

** Przyjdź i poznaj szczegóły w salonie

Multi-Salon

REISKI

ul. Fordońska 353, 85-766 Bydgoszcz
Centrala: 52 516 1000 • www.reiski.pl

Zlecam, wymagam, nie płacę...

Tuż przed Euro wybuchł skandal z niezapłaceniem podwykonawcom za prace przy budowie autostrad i Stadionu Narodowego. By nie psuć „atmosfery wielkiego święta”, minister Nowak obiecał rychłą pomoc oszukany i aferę wyciszono. Minęło pół roku, pieniędzy nadal nie ma, a kolejne firmy bankrutują. Opisywana sytuacja nie jest niestety wyjątkiem. To swego rodzaju modus operandi naszego państwa. Metodę „zlecam, wymagam, nie płacę” od lat testuje się na lekarzach. Jesteśmy na przykład bezpłatnymi orzecznikami ZUS-u, decydując o zdolności do pracy. Dzięki m.in. naszej pracy NFZ może chwalić się rekordowo niskimi kosztami administracyjnymi. Mamy obowiązek permanentnego doskonalenia zawodowego za własne pieniądze. Niedawno zobowiązano nas do wykonywania czasochłonnej procedury „Niebieskiej Karty”, mającej zastosowanie w każdym przypadku ujawnienia przemocy w rodzinie.

W odniesieniu do izb lekarskich tytułowa zasada także ma zastosowanie. Nasz samorząd realizuje czynności przejęte od administracji państwowej. Są to przede wszystkim zadania związane z prowadzeniem rejestru lekarzy, funkcjonowaniem OSL i OROZ. Realizacja każdego z wymienionych zadań oznacza prowadzenie szeregu czynności. Przykładowo rejestr lekarzy to nie tylko aktualizowana na bieżąco ewidencja lekarzy i lekarzy dentystów. To również prowadzenie archiwum akt osobowych; ewidencja punktów edukacyjnych, wy-

dawanie zaświadczeń o niekaralności, posiadanych kwalifikacjach „unijnych” i innych, wystawianych na prośbę lekarza; aktualizacja danych dotyczących zatrudnienia, pełnionych funkcji, specjalizacji, stopni i tytułów naukowych, nazwisk, adresów zamieszkania i do korespondencji; rejestracja zawiadomień o zamiarze czasowego wykonywania zawodu na terytorium RP przez lekarza UE; aktualizacja danych o stażach lekarzy; czynności związane z kierowaniem lekarzy na przeszkolenie w związku z ponad pięcioletnią przerwą w wykonywaniu zawodu; czynności związane z kierowaniem lekarzy na staż adaptacyjny lub szkoleniowy; rejestracja kar w postaci upomnień i nagan. Jest tego jak widać bardzo dużo, a przecież to „tylko” rejestr, który nie wymaga zwoływania posiedzeń, powoływania biegłych, przesłuchiwanie świadków tudzież wydawania skomplikowanych opinii.

Niezależnie o jakich zadaniach mówimy, wspólnym mianownikiem są koszty. W wypadku czynności zlecanych samorządowi przez państwo finansowanie powinno pochodzić w budżetu. Bo skoro państwo zleca, wymaga to powinno płacić. W praktyce dotacje dla izb lekarskich z tytułu zadań przejętych od administracji państwowej pozwalają na pokrycie 20 - 30% kosztów. Resztę finansują lekarze ze składek, opłacanych z na ogół niezbyt wysokich wynagrodzeń. Można więc zastanawiać się za co tak naprawdę państwo płaci. Za rejestr? Sąd? A może rzecznika? Bo na pewno nie za wszystko co samorządowi zleca. Nie jest tak, że izby potulnie godzą się na rzucane im ochłapy. Próbuje się z dysponentem środków, czyli

ministerstwem zdrowia, negocjować. Gdańska izba lekarska, przy wsparciu innych izb okręgowych, zamierza wystąpić na drogę sądową. Czas pokaże, w jakim stopniu wspomniane działania okażą się skuteczne. Przykład podwykonawców autostrad i Stadionu nie daje powodów do optymizmu. Podobnie jak rok z trzynastką w nazwie. Rosnące bezrobocie i w najlepszym razie stojące w miejscu płace to mniejsze wpływy z tytułu składek zdrowotnych. A że wyciągających ręce po pieniądze z NFZ przybywa, niekiedy trudno odróżnić, czy to jeszcze kontrakt, czy może już zapomoga. Co na to minister zdrowia? Po październikowym exposé-bis Donalda Tuska, Bartosz Arłukowicz przedstawił program pięciu kroków reorganizacji systemu. Zapowiada się na dreptanie w miejscu, bo z wyjątkiem likwidacji AOTM są to propozycje z przynajmniej kilkuletnią historią zalegania w szufladach. Z drugiej strony wymuszona brakiem pomysłów gra na przeczekanie, to mimo wszystko dużo lepsza opcja niż reformatorskie szaleństwa pani Ewy, za które dopiero zaczynamy płacić rachunki.

Jak to dobrze, że przed nami Święta Bożego Narodzenia – czas prawdziwej radości dla tych, którzy spędzą je w gronie najbliższych w domu rodzinnym lub wszędzie tam, gdzie marzenia zawiodą. Oby były to także dni pogodnej zadumy dla wszystkich, którym doskwiera samotność i choroba. Wiem, że jest takich osób w naszym środowisku niemało. Gdyby dało się odważyć świąteczne życzenia, im dałbym najokazałszy kawałek...

Sławomir Badurek
meritum@hipokrates.org

OD REDAKTORA

Zlecam, wymagam, nie płacę... 3

KOMUNIKATY 6, 12, 18

sport 5

KALENDARZ WYBORCZY 6

KSZTAŁCENIE PODYPLOMOWE

Nowy okres rozliczeniowy
punktów edukacyjnych 7

PRAWO

Odpowiedzialność karna lekarza
za niepowodzenie w leczeniu 10

NAPISALI DO KPOIL

Wystąpienie Prokuratora
Rejonowego 14

Z GRUDZIĄDZA 15

PREMIERA SZTUKI ANNY RUMIANEK

...A kto nie widział – ten trąba...! 16

KĄCIK SENIORA 19

SPECJALIZACJE

Upadek królowej 20

HISTORIA JEDNEJ FOTOGRAFII

Kolacja w „Polonii” 21

NEKROLOGI 22

Kolejny Okręgowy Zjazd Lekarzy
odbędzie się 16 marca 2013 r.

Meritum

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

lek. Sławomir Badurek
(przewodniczący zespołu redakcyjnego)

dr n. med. Marian Łysiak

KOLEGIUM REDAKCYJNE:

lek. Sławomir Badurek (redaktor naczelny)

lek. Stanisław Hapyn

(przewodniczący kolegium redakcyjnego)

lek. Anita Pacholec

dr n. med. Andrzej Kunkel

lek. Wiesław Umiński

mec. Krzysztof Izdebski

WSPÓŁPRACUJĄ:

Agnieszka Lis

mgr Elżbieta Wierzbowska-Umińska

mgr Anna Zielaskiewicz

lek. Joanna Nowacka-Apiyo

Numer zamknięto 16.11.2012 r.
Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania
tekstów, nie zwraca nadesłanych materiałów,
nie odpowiada za treść zamieszczonych
ogłoszeń i reklam.

Wydawca: Kujawsko-Pomorska Okręgowa

Izba Lekarska w Toruniu,

87-100 Toruń, ul. Chopina 20;

tel./fax: 56 655 41 60 i 655 41 61

konto: Bank Polska Kasa Opieki S.A.

I/O Toruń 63124040091111000044843364;

e-mail: meritum@hipokrates.org

www.kpoil.torun.pl

Prosimy o uwagi, na podstawie
których będziemy naszą stronę
modelować i dopracowywać.

Skład i łamanie: Kartel Press SA
www.kartel.com.pl

godziny pracy biura
KPOIL w Toruniu

poniedziałek	8 - 17
wtorek	8 - 18
środa	8 - 16
czwartek	8 - 16
piątek	8 - 13

SPRAWY BIEŻĄCE

Redakcja „Meritum” bardzo prosi
wszystkich lekarzy o weryfikowanie
adresów do kolportażu „Meritum”
i „Gazety Lekarskiej” (zmiany adresu,
rodziny lekarskie, które nie chcą otrzy-
mywać kilku egzemplarzy pism itp.).
E-mail: a.zielaskiewicz@hipokrates.org
lub a.lis@hipokrates.org lub
tel./fax 56 655 41 60 wewn. 18.

Prosimy także wszystkich leka-
rzy o podawanie adresów poczty
elektronicznej oraz zmian dotyczą-
cych Państwa danych gromadzonych
w komputerowym rejestrze lekarzy
(adresy e-mail, zmiany nr telefo-
nów, zmiany nazwisk, zmiany miejsc
pracy, uzyskanie specjalizacji itp.).
E-mail: a.zielaskiewicz@hipokrates.org
lub a.lis@hipokrates.org lub tel./fax
56 655 41 60 wewn. 18. Przypominamy
także o możliwości zakładania za po-
średnictwem Izby kont mailowych na
serwerze Hipokrates.

Rzecznik Praw Lekarza naszej Izby –
mec. **Krzysztof Izdebski**,
tel. 697 617 763,
e-mail: izdebski77@gmail.com

Pełnomocnik
ds. Zdrowia Lekarzy
i Lekarzy Dentystów KPOIL
– dr **Jolanta Sobczyk**,
tel. 781 266 546,
e-mail:

j.sobczyk@hipokrates.org
(dyżury w KPOIL
– pierwszy wtorek miesiąca
w godz. 15.30 - 16.30).

Oddział Głównej
Biblioteki Lekarskiej w Toruniu
tel. 56 622 71 93,
www.gbl.waw.pl

Święta Bożego Narodzenia...

Czas wyciszenia, oczekiwania i radości – „Król wiecznej chwały już się nam narodził”.

W tym roku pożegnaliśmy Przemysła Gintrowskiego (1951 - 2012), wielkiego, obok Jacka Kaczmarskiego (1957 - 2004) barda solidarności (i „Solidarności”). Chciałbym przywołać wykonywaną przez nich pieśń „Wigilia na Syberii” ze słowami Jacka Kaczmarskiego i muzyką Zbigniewa Łapińskiego, która w wielu domach dołączona została do kanonu tradycyjnych kolęd. Inspirowana obrazem Jacka Malczewskiego o tym samym tytule, namalowanym w 1892 roku, jak sam artysta określił pod wpływem „Sopliców choroby” („Bo to jest Sopliców choroba, że im oprócz Ojczyzny nic się nie podoba” – Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz”) wywołanej dłuższym pobytem w Paryżu. Według słów Jacka Kaczmarskiego jest „esencją tęsknoty, zewnętrznego chłodu i wewnętrznego żaru, mrozu geopolityki i gorąca myśli niesionej

kolędą” (z felietonu „Metafizyka smakołyków” – Miesięcznik „Twój Styl”, grudzień 2003 roku).

Ale....

„Jesteśmy razem –
czegoś chcieć jeszcze”....

Życzę Państwu nadziei,
spełnienia marzeń, spokoju,
szczęścia wśród bliskich.

Łukasz Wojnowski
Prezes KPOIL w Toruniu

Jacek Malczewski „Wigilia na Syberii”, 1892.

Wigilia na Syberii

Zasyczał w zimnej ciszy samowar
Ukrop nalewam w szklanki
Przy wigilijnym stole bez słowa
Świątują polscy zesłańcy
Na ścianach mroźny osad wilgoci
Obrus podszyty słomą
Płomieniem ciemnym świeca się kopci
Słowem – wszystko jak w domu

„Słyszę z nieba muzykę i anielskie pieśni
Sławię Boga że nam się do stajenki mieści
Nie chce rozum pojąć tego chyba okiem dojrzy czego
Czy się mu to nie śni”...

Nie będzie tylko gwiazdy na niebie
Grzybów w świątecznym barszczu
Jest nóż z żelaza przy czarnym chlebie
Cukier dzielony na kartce
Talerz podstawiam by nie uronić
Tego czym życie się słodzi
Inny w talerzu pustym twarz schronił
Bóg się nam jutro urodzi.

„Król wiecznej chwały już się nam narodził
Z kajdan niewoli lud swój wyswobodził
Brzmij wesoło świecie cały oddaj ukłon Panu chwały
Bo to się spełniło co nas nabawiło serca radością”...

Nie, nie jesteśmy biedni i smutni
Chustka przy twarzy to katar
Nie będzie klusek z makiem i kutii
Będzie chleb i herbata
Siedzę i sam się w sobie nie mieszczę
Patrząc na swoje życie
Jesteśmy razem – czegoś chcieć jeszcze
Jutro przyjdzie Zbawiciel

„Lulajże Jezuniu moja perelko
Lulaj ulubione me pieściდელო
Lulajże Jezuniu lulajże lulaj
A ty go Matulu w płaczu utulaj”...

Byleby świecy starczyło na noc
Długo się czeka na niego
By jak co roku sobie nad ranem
Życzyć tego samego
Znow się urodzi, umrze w cierpieniu
Znowu dopali się świeca
Po ciemku wolność w Jego imieniu
Jeden drugiemu obieca...

1980 r., Jacek Kaczmarski

SPORT

Z wielką przyjemnością informujemy, że Pani Doktor Małgorzata Gąsowska, specjalista neurolog z Włocławka, została zgłoszona do Naczelnej Izby Lekarskiej jako kandydatka do tytułu **„Najlepszy Lekarz Sportowiec 2012”**. Przypominamy sukcesy sportowe Pani Doktor:

1. XXII Mistrzostwa Polski Weteranów w Lekkiej Atletyce Białystok 2012: 100 m K30 1 m, 200 m K30 1 m
2. I Mistrzostwa Polski Lekarzy w Lekkiej Atletyce Białystok 2012: 100 m kat. „open” 1 m, 200 m kat. „open” 1 m
3. 10. Igrzyska Lekarskie Zakopane 2012: 6 x pierwsze miejsce w konkurencjach dla kat. A kobiet: w biegach na 100, 200, 400 m, skoku w dal, skoku wzwyż i sztafecie 4 x 100 m.

Pani Dr Małgorzata Gąsowska jest aktualną rekordzistką Igrzysk Lekarskich w Zakopanem kat. A w biegu na 100 m – 12,51; 200 m – 25,66; 400 m – 1:00,28 i skoku w dal – 5,09 m.

KALENDARZ WYBORCZY

2012 rok	GRUDZIEŃ	do 31 grudnia ORL powinny podjąć uchwały o utworzeniu rejonów wyborczych, ustaleniu liczby członków rejonu wyborczego uprawnionych do wyboru jednego delegata, minimalną i maksymalną liczbę członków rejonu wyborczego
2013 rok	STYCZEŃ	do 19 stycznia ogłoszenie listy członków rejonów wyborczych
	LUTY	do 18 lutego przyjmowanie wniosków lekarzy o umieszczenie ich na liście innego rejonu wyborczego
		do 28 lutego OKW ustala i publikuje ostateczne listy członków rejonów wyborczych
	MARZEC	do 1 kwietnia zgłaszanie kandydatur
	KWIECIEŃ	do 15 kwietnia publikacja podjętej przez OKW uchwały o zamknięciu listy kandydatów w danym rejonie wyborczym
		od 16 kwietnia do wyborów trwa „kampania wyborcza”
	MAJ	do 30 czerwca przeprowadzenie wyborów w rejonach
	CZERWIEC	
	LIPIEC	do 15 lipca uchwała OKW o wynikach wyborów i ewentualne ogłoszenie kolejnej tury wyborów
	SIERPIEŃ	na 6 tygodni przez terminem OZL winny zakończyć się głosowania w „kolejnych turach” wyborów
	WRZESIEŃ	
	PAŹDZIERNIK	
	LISTOPAD	XXXI Okręgowy Zjazd Lekarzy Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w Toruniu (Zjazd Wyborczy)
	GRUDZIEŃ	
2014 rok	STYCZEŃ	24 - 26 stycznia 2014 r. – XII Krajowy Zjazd Lekarzy

Nowy okres rozliczeniowy punktów edukacyjnych

Dnia 5 listopada 2012 r. mija kolejny okres rozliczania punktów edukacyjnych. **Rozliczenie tego okresu będzie trwało do 5 listopada 2016 r.**

Zasady rozliczania zebranych punktów edukacyjnych

Komisja Kształcenia Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w Toruniu w związku z koniecznością dopełnienia obowiązku rozliczania punktów edukacyjnych informuje, że każdy lekarz i lekarz dentysta wypełnia we własnym zakresie załączoną poniżej tabelę, umożliwiającą sporządzenie bilansu zdobytych punktów

edukacyjnych, odpowiadających poszczególnym formom doskonalenia zawodowego.

Do powyższego zestawienia należy dołączyć i dostarczyć do Izby Lekarskiej zgodnie z zapisem rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 06.10.2004 r. w sprawie sposobu dopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów Dz.U. Nr 231, poz. 2326, § 4 pkt 3):

- **wypełniony indeks ustawicznego kształcenia,**

- **oryginały dokumentów potwierdzających odbycie określonych form doskonalenia zawodowego (certyfikaty, zaświadczenia itp.)**
- **prawo wykonywania zawodu.**

Po weryfikacji ww. dokumentów przez Komisję Kształcenia K-POIL w Toruniu i po dokonaniu wpisu do prawa wykonywania zawodu komplet dokumentów zostanie zwrócony lekarzowi.

*Przewodniczący
Komisji Kształcenia
Marian Janowski*

Imię i nazwisko lekarza/lekarza dentysty:

Nr prawa wykonywania zawodu:

Liczba uzyskanych punktów edukacyjnych odpowiadających poszczególnym formom doskonalenia zawodowego

Lp.	Forma doskonalenia zawodowego	Liczba punktów możliwych do zdobycia	Sposób weryfikacji	Zdobyte punkty
Grupa 1 – aktywności podstawowe				
1.	Realizowanie programu specjalizacji lub umiejętności	50 pkt na 1 rok	zaświadczenie wydane przez kierownika specjalizacji lub umiejętności	
2.	Udział w kursie medycznym, nieobjętym programem odbywanej specjalizacji lub nabywanej umiejętności	1 pkt za 1 h, maks. 40 pkt za 1 kurs	zaświadczenie lub dyplom wydane przez organizatora	
3.	Odbycie praktyki klinicznej w krajowym lub zagranicznym ośrodku specjalistycznym	3 pkt za 1 dzień, maks. 50 pkt	zaświadczenie wydane przez kierownika jednostki	
4.	Udział w krajowym lub zagranicznym kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym	1 pkt za 1 h, maks. 40 pkt	potwierdzenie przez organizatora w dokumencie ewidencji lub osobne zaświadczenie	
5.	Udział w posiedzeniu oddziału towarzystwa naukowego lub kolegium specjalistów	3 pkt za posiedzenie, maks. 60 pkt	potwierdzenie przez organizatora w dokumencie ewidencji lub osobne zaświadczenie	
6.	Udział w szkoleniu wewnętrznym organizowanym przez zakład opieki zdrowotnej, w którym lekarz udziela świadczeń zdrowotnych lub przez grupę lekarzy	2 pkt za posiedzenie, maks. 60 pkt	potwierdzenie przez organizatora w dokumencie ewidencji lub osobne zaświadczenie	
7.	Wykład lub doniesienie w formie ustnej lub plakatowej na kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym	10 pkt maks. 40 pkt	na podstawie programu	

8.	Udział w programie edukacyjnym opartym o zadania testowe akredytowanym przez towarzystwo naukowe lub kolegium specjalistów	maks. 0,2 pkt za jedno pytanie, maks. 100 pkt	zaświadczenie wydane przez organizatora	
9.	Uzyskanie stopnia naukowego dr n. med., dr hab. lub tytuł profesora	200 pkt	dypłom	
RAZEM GR. 1				

U W A G A: Jeżeli lekarz posiada np. kilka certyfikatów / dyplomów kwalifikujących się np. do 6 pozycji poniższego wykazu – wpisuje punkty z rozbiem jednostkowym (2+5+3=10 pkt), a nie tylko ich liczbę ogólną (10 pkt)

Lp.	Forma doskonalenia zawodowego	Liczba punktów możliwych do zdobycia	Zdobyte punkty	Notatki Izby Lekarskiej
Grupa 2 – łączenie maks. 100 pkt w okresie rozliczeniowym				
10.	Napisanie i opublikowanie fachowej książki medycznej, rozdziału w książce lub edukacyjnego programu multimedialnego	50 pkt, wznowienie – 30 pkt	Notka biograficzna	
11.	Napisanie i opublikowanie książki, rozdziału w książce lub edukacyjnego programu multimedialnego o charakterze popularnonaukowym	10 pkt	Notka biograficzna	
12.	Przetłumaczenie i opublikowanie fachowej książki medycznej, rozdziału w książce lub edukacyjnego programu multimedialnego	15 pkt, wznowienie – 10 pkt	Notka biograficzna	
13.	Napisanie i opublikowanie artykułu w fachowym czasopiśmie medycznym indeksowanym przez Filadelfijski Instytut Informacji Naukowej, Medline lub Index Copernicus	20 pkt	Notka biograficzna	
14.	Napisanie i opublikowanie artykułu w innym recenzowanym, fachowym czasopiśmie medycznym	10 pkt	Notka biograficzna	
15.	Przetłumaczenie i opublikowanie artykułu w fachowym czasopiśmie medycznym	5 pkt, maks. 20 pkt	Notka biograficzna	
16.	Kierowanie stażem podyplomowym, specjalizacją lub zdobywanie umiejętności lekarzy lub lekarzy dentystów	5 pkt za rok za 1 lekarza maks. 40 pkt.	Potwierdzenie przez kierownika jednostki uprawnionej do prowadzenia specjalizacji lub umiejętności	
17.	Indywidualna prenumerata fachowego czasopisma medycznego indeksowanego przez filadelfijski Instytut Informacji Naukowej lub Index Copernicus	5 pkt za tytuł maks. 10 pkt	Potwierdzenie przez wydawcę lub dowód opłacenia prenumeraty	
18.	Przynależność do towarzystwa naukowego lub kolegium specjalistów	5 pkt	Zaświadczenie	
RAZEM GR. 2				
LICZBA PUNKTÓW ZDOBYTA OGÓŁEM				

Oświadczam, że posiadam stosowne dokumenty wymienione w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 6 października 2004 r. w sprawie sposobu dopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów – Dz.U. nr 231, poz. 2326 z późniejszymi zmianami, potwierdzające wykazaną liczbę zdobytych punktów edukacyjnych.

Data:

czytelny podpis:

Data:

podpis Komisji Kształcenia K-POIL

BIURO PODRÓŻY COCO TOURS

*Nie wiesz,
gdzie spędzić sylwestra?*

*Zastanawiasz się,
dokąd pojechać
na ferie zimowe?*

*Szukasz sprawdzonej
oferty na lato 2013?*

*Jeśli tak, zadzwoń,
a my Ci pomożemy!*

Zadzwoń do nas lub napisz, określ swoje wymagania, a my przejrzymy oferty renomowanych biur podróży w Polsce i na pewno znajdziemy dla Ciebie ciekawą propozycję. Tym bardziej, że proponujemy tylko znane, sprawdzone hotele. Dzięki Coco Tours już nie musisz biegać po różnych biurach podróży, błądzić po setkach stron w Internecie. My zrobimy to za Ciebie!

Toruń, ul. Podmurna 26

792 010 515
793 110 515
www.cocotours.pl

Z NAMI PODRÓŻUJESZ CAŁY ROK

SPRZEDAJEMY OFERTY TYLKO SPRAWDZONYCH ORGANIZATORÓW M.IN.: ITAKA – NAJWIĘKSZE BIURO PODRÓŻY W POLSCE, WEZYR HOLIDAYS (JESTEŚMY ICH AUTORYZOWANYM, NAJLEPSZYM AGENTEM W WOJ KUI-POM), ALFA STAR, EXIM TOURS, GRECOS HOLIDAY, LEKIER, LOGOSTOUR, LOGOS TRAVEL, NECKERMAN HIT, OPAL TRAVEL, CT POLAND, OTIUM, SUN & FUN, SIGMA TRAVEL, INTERHOME I INNI.

mec. Krzysztof Izdebski
Rzecznik Praw Lekarza KPOIL

Odpowiedzialność karna lekarza za niepowodzenie w leczeniu

Wykonywanie zawodu lekarza jak powszechnie wiadomo łączy się z pewnym szczególnym ryzykiem zawodowym. Ryzyko to wiąże się z możliwością odpowiedzialności (w tym artykule mowa będzie o odpowiedzialności karnej) prawnej lekarza za niepowodzenie w leczeniu pacjenta.

Aby rozważyć kwestię odpowiedzialności za niepowodzenie w leczeniu należy najpierw spróbować zdefiniować samo pojęcie niepowodzenia w leczeniu. Posłużę się w tym miejscu definicją stworzoną przez p. Agnieszkę Fiutak – autorkę publikacji „Prawo w medycynie”, zdaniem której za niepowodzenie w leczeniu należy uznać *nieoczekiwany niekorzystny rezultat zastosowanej przez lekarza terapii, do którego doszło pomimo postawienia prawidłowego rozpoznania, zastosowania odpowiedniego leczenia oraz starannej opieki medycznej*.

Na lekarzu spoczywa prawny i etyczny obowiązek należytego leczenia. Normy prawne, określające ten obowiązek zawiera np.

Ustawa z 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, (Dz.U. z 2009 r. Nr 52, poz. 417 ze zm.), która w art. 8 stanowi:

Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych udzielanych z należytą starannością przez podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych w warunkach odpowiadających określonym w odrębnych przepisach wymaganiom fachowym i sanitarnym. Przy udzielaniu świadczeń

zdrowotnych osoby wykonujące zawód medyczny kierują się zasadami etyki zawodowej określonymi przez właściwe samorządy zawodów medycznych.

Ustawa z 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentysty (Dz.U. z 1997 r. Nr 28, poz. 152 ze zm.):

Art. 2.1 Wykonywanie zawodu lekarza polega na udzielaniu przez osobę posiadającą wymagane kwalifikacje, potwierdzone odpowiednimi dokumentami, świadczeń zdrowotnych (...)

Art. 4. Lekarz ma obowiązek wykonywać zawód, zgodnie ze wskazaniami aktualnej wiedzy medycznej, dostępnymi mu metodami i środkami zapobiegania, rozpoznawania i leczenia chorób, zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz z należytą starannością.

Normy, zawierające wskazania odnoszące się do obowiązku należytego leczenia pacjenta, są także w **Kodeksie Etyki Lekarskiej**, w którym czytamy:

Art. 8. Lekarz powinien przeprowadzać wszelkie postępowanie diagnostyczne, lecznicze i zapobiegawcze z należytą starannością, poświęcając im niezbędny czas.

Art. 10. 1. Lekarz nie powinien wykraçać poza swoje umiejętności zawodowe przy wykonywaniu czynności diagnostycznych, zapobiegawczych, leczniczych i orzecznich.

2. Jeżeli zakres tych czynności przewyższa umiejętności lekarza, wówczas winien się zwrócić do bardziej kompetentnego kolegi. Nie dotyczy to nagłych wypadków i ciężkich zachorowań, gdy

zwłoka może zagrażać zdrowiu lub życiu chorego.

Art. 56. 1. Powinnością każdego lekarza jest stałe uzupełnianie i doskonalenie swej wiedzy i umiejętności zawodowych, a także przekazywanie ich swoim współpracownikom.

2. Lekarze, w miarę możliwości, winni brać czynny udział w pracach towarzystw lekarskich.

Zdaniem prof. Z. Marka (Uniwersytet Jagielloński) niepowodzenie w leczeniu może być warunkowane przez czynniki takie jak: naturę choroby (jej rodzaj, przebieg, okoliczności zachorowania i dostępności leczenia, inne nieprzewidziane zdarzenia), reaktywność organizmu chorego (nieprzestrzeganie zaleceń wydanych przez lekarza, późne zgłoszenie się pacjenta do lekarza).

Z punktu widzenia odpowiedzialności karnej lekarza w omawianym kontekście, istotne jest łączne wystąpienie następujących elementów:

- powstanie konkretnej zmiany w świecie zewnętrznym – śmierć pacjenta, wystąpienie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, naruszenie czynności narządu ciała, wystąpienie bezpośredniego niebezpieczeństwa utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu
- istnienie związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem lekarza a wystąpieniem określonego skutku (zmiany w świecie zewnętrznym),
- możliwość przypisania danego skutku określonej lekarzowi.

Zatrzymajmy się na chwilę przy ostatniej z wymienionych przesłanek. Aby można było przypisać konkretnemu lekarzowi wystąpienie określonego, negatywnego skutku – odwołując się do prof. M. Filara z UMK w Toruniu – muszą zostać spełnione następujące warunki:

- a) lekarzowi mogą być przypisane jedynie te następstwa, które zgodnie z doświadczeniem w analogicznych przypadkach są dla danego przypadku typowe,
- b) zachowanie lekarza ma znamiona zachowania nieostrożnego, odbiegającego od przyjętych w danych przypadkach reguł ostrożności, co jednocześnie zwiększa ryzyko naruszenia dobra chronionego prawem (np. utrata życia, pogorszenia stanu zdrowia),
- c) istniała co najmniej możliwość przewidywania przez lekarza spowodowania swoim zachowaniem określonego rozwoju wypadków, które doprowadzą do negatywnego skutku

Rozważając kwestię odpowiedzialności karnej lekarza za niepowodzenie w leczeniu, zajmować się będziemy jedynie przestępstwami popełnionymi nieumyślnie, odrzucając z góry możliwość, że lekarz chciał wyrządzić pacjentowi krzywdę.

W omawianej sytuacji lekarz ponieść może odpowiedzialność z następujących przepisów:

Art. 155 kodeksu karnego (dalej kk)

Kto nieumyślnie powoduje śmierć człowieka, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Opisane przestępstwo ma charakter powszechny, co znaczy, że odpowiedzialność karną z tytułu omawianego przepisu ponieść może każdy – nie tylko lekarz. Jeśli jednak czyn ten został popełniony nie przez działanie, ale przez zaniechanie, wtedy zgodnie z normą zawartą w art. 2 kk odpowiedzialność poniesie jedynie **ta osoba, na której ciążył szczególny prawny obowiązek**

zapobiegnięcia skutkowi (w tym przypadku śmierci).

Do przyjęcia odpowiedzialności z art. 155 kk dochodzi jedynie wtedy, gdy śmierć człowieka jest niezamierzonym następstwem działania (lub zaniechania) sprawcy, polegającym na niezachowaniu przeciętnego obowiązku ostrożności w sytuacji, w której na podstawie normalnej zdolności przewidywania lub przewidywania skutków własnych działań (zaniechania) można wymagać od człowieka, aby nie dopuścił do nastąpienia przestępnego skutku (patrz wyrok SA w Łodzi z 28.02.2001 r., II AKa 276/00).

Tak więc, jak mówi prof. A. Marek (UMK w Toruniu) sprawca przestępstwa z art. 155 kk może zdawać sobie sprawę z tego że zachowaniem swoim narusza reguły ostrożności wymagane w danej sytuacji ale sądzi, że uniknie ujemnego skutku albo nie uświadamia sobie własnej nieostrożności i możliwości spowodowania skutku przy jednoczesnym istnieniu zarówno możliwości jak i powinności takiego przewidywania.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 21.02.1974 r. (Rw50/74) powinność i możliwość przewidywania przez sprawcę skutku przestępnego zachowania się powinna być ustalana na podstawie kryteriów obiektywnych – obejmujących to co powinno być przez sprawcę przewidziane oraz subiektywnych – czyli aktualną sytuację sprawcy, jego wiedzę i doświadczenie życiowe.

Kolejnymi przepisami mogącymi stanowić podstawę odpowiedzialności karnej są normy zawarte w **art. 156 § 2 oraz art. 157 § 3 kk**

Art. 156

§ 1. Kto powoduje ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci:

- 1) *pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia,*
- 2) *innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej*

lub znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zeszpecenia lub zniekształcenia ciała, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Art. 157

§ 1. Kto powoduje naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia, inny niż określony w art. 156 § 1, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Kto powoduje naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 2 lub 3, jeżeli naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia nie trwał dłużej niż 7 dni, odbywa się z oskarżenia prywatnego, chyba że pokrzywdzonym jest osoba najbliższa zamieszkująca wspólnie ze sprawcą.

§ 5. Jeżeli pokrzywdzonym jest osoba najbliższa, ściganie przestępstwa określonego w § 3 następuje na jej wniosek.

Artykuł 156 kk określa przestępstwo, polegające na spowodowaniu najbardziej poważnych i niebezpiecznych dla zdrowia człowieka skutków. Formą zachowania się sprawcy przestępstwa może być zarówno działanie (wtedy jest to przestępstwo powszechne, a więc popełnić je może każdy człowiek, jak i zaniechanie (popełnić je może jedynie ta osoba, na której ciążył szczególny prawny obowiązek zapobiegnięcia negatywnemu skutkowi).

Paragraf trzeci omawianego przepisu przewiduje łagodniejszą odpowiedzialność karną dla osoby, która dopuściła się czynu nieumyślnie.

W orzecznictwie sądowym dominuje pogląd, że „długotrwała” choroba, o której mowa w art. 156 § 1 pkt 3, to taka, która narusza funkcjonowanie organizmu na okres powyżej 6 miesięcy. Trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy, wskazana w pkt 4, oznacza niezdolność do wykonywania konkretnej pracy zgodnej z kompetencjami i wykonywanym zawodem.

Art. 157 kk mówi o innym niż wymieniony w przepisie poprzedzającym uszczerbku na zdrowiu. Najprościej rzecz ujmując, chodzi tu o spowodowanie (zarówno działaniem, jak i zaniechaniem) innego, mniej groźnego skutku dla zdrowia człowieka.

Podstawową przesłanką odpowiedzialności za przestępstwa określone w art. 156 i 157 kk jest ustalenie istnie-

nia związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem sprawcy a wystąpieniem określonego negatywnego skutku.

Opisane powyżej przestępstwa są przestępstwami skutkowymi. Podstawą odpowiedzialności zatem jest wystąpienie jednego z opisanych powyżej skutków. W sytuacji, gdy pomimo zastosowanego przez lekarza **niewłaściwego leczenia** pacjenta, nie wystąpiło u niego żadne ze wskazanych wcześniej negatywnych następstw, wówczas będzie można rozpatrywać odpowiedzialność lekarza z **art. 160 § 3 kk**, który przewiduje karalność zachowania, polegającego na nieumyślnym narażeniu człowieka na niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

Omawianą w niniejszym tekście problematykę można podsumować w sposób następujący – do przypisania lekarzowi odpowiedzialności za niepowodzenie w leczeniu, nie wystarczy sam skutek w postaci negatywnych

konsekwencji, które spotkały pacjenta. Konieczne jest ustalenie, że lekarz swoim zachowaniem naruszył reguły ostrożności oraz fachowości, wymagane w danym przypadku. Należy także ustalić, że w konkretnej, krytycznej sytuacji lekarz co najmniej mógł przewidywać, że swoim nieostrożnym zachowaniem spowoduje wystąpienie u pacjenta negatywnego skutku. Rzeczą kluczową jest oczywiście istnienie związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem lekarza a ujemnymi konsekwencjami tego zachowania, które dotknęły pacjenta.

Przy pracy nad artykułem korzystałem z:

prof. M. Filar, Lekarskie prawo karne, Zakamycze 2000

A. Fiutak Prawo w medycynie, C.H. Beck 2011

prof. A. Marek, Prawo karne, CH Beck, Warszawa 2000

prof. Z. Marek Niepowodzenie leczenia – „Prawo i Medycyna z 2000 r. Nr 8

Szanowni Państwo,

W związku z tym, że niniejszy tekst ukaże się w ostatnim wydaniu „Meritum” w 2012 roku, pragnę złożyć wszystkim Państwu najlepsze życzenia świąteczne oraz noworoczne. Oby rok 2013 był rokiem spokojnym, a w tym swoim spokoju wręcz nudnym, oby kłopoty (na przykład takie jak opisane w niniejszym tekście) omijały Państwa szerokim łukiem. Po prostu: SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU!

Krzysztof Izdebski
Rzecznik Praw Lekarza KPOIL

KOMUNIKATY

SKŁADKI

Szanowni Państwo,

Przypominamy, że zgodnie z uchwałą Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 4.04.2008 r. („Gazeta Lekarska” 5/2008) wysokość składki członkowskiej od 1.10.2008 r. dla wszystkich lekarzy i lekarzy dentystów, w tym lekarzy pracujących za granicą, wynosi **40 zł** miesięcznie. **Tylko stażyści**, mający ograniczone prawo wykonywania zawodu, płacą składkę w wysokości **10 zł** miesięcznie.

Ułgi: składka w wysokości 10 zł miesięcznie przysługuje emerytom, którzy

ukończyli **60 lat** w przypadku kobiet i **65 lat** w przypadku mężczyzn i których roczny przychód, poza świadczeniem emerytalnym, nie przekracza kwoty 24 084 zł (roczny przychód lekarza stażysty) oraz jeżeli wystąpią do Okręgowej Rady Lekarskiej z wnioskiem o ustanowienie obniżonej do 10 zł składki miesięcznie. **Brak wniosku o obniżenie wysokości składki powoduje obowiązek opłacania jej w wysokości 40 zł miesięcznie.**

Zwolnieni na podstawie uchwały ORL o opłacania składki członkow-

skiej mogą zostać lekarze, którzy nie osiągają przychodu lub zaprzestaną wykonywania zawodu lekarza. Nieopłacone w terminie składki członkowskie podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (art. 116 ustawy o izbach lekarskich z dnia 2.12.2009 r., Dz. U. Nr 219, poz. 1708). Od zaległości naliczane są odsetki za zwłokę.

Pytania związane z tematem składek członkowskich proszę kierować do p. Wiesławy Jarysz (tel. 56 655 41 62).

Przywileje dla wymagających

Dla najbardziej wymagających klientów stworzyliśmy wyjątkową ofertę. Modele Audi, które wyróżnia pionierska technika, szlachetna stylistyka oraz niezwykle bogate wyposażenie, są teraz dostępne w specjalnej ofercie skierowanej do lekarzy. Szczegóły w salonie. Zapraszamy.

Wyjątkowe modele Audi

w specjalnej ofercie dla lekarzy

Konarzewski

ul. Nowotoruńska 15, Bydgoszcz
tel. 52/320 88 13
www.konarzewski.audi.pl

Wystąpienie Prokuratora Rejonowego

Na podstawie art. 27 Ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (tekst jednolity z 2011 r. Dz.U. Nr 270 poz. 1599 z późn. Zm.)

UZASADNIENIE

1. Wnoszę o podjęcia przez Izbę Lekarską działań zmierzających do wdrożenia praktyki, aby lekarze biorący udział w procesie leczenia pacjentów cierpiących z powodu poważnych chorób neurologicznych kierowali ww. na badania psychiatryczne i lekarskie w celu dokonania oceny, czy aktualny stan zdrowia pozwala na prowadzenie pojazdów mechanicznych;
2. Zawiadomienie Prokuratury w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia o podjętych działaniach.

Prokuratura Rejonowa ... w związku z prowadzonym postępowaniem przygotowawczym ... podejrzanemu o spowodowanie wypadku drogowego ze skutkiem śmiertelnym – zwraca uwagę, że lekarze biorący udział w procesie leczenia ww. ... pomimo posiadania informacji o stanie jego zdrowia, a zwłaszcza przebytej operacji guza mózgu – nie podjęli działań w celu przeprowadzenia badań, bądź skierowania na danię zmierzające do ustalenia, czy stan zdrowia ww. pozwala na prowadzenie pojazdów mechanicznych.

Podnieść należy, że ..., pomimo przebytej choroby i pogarszającego się stanu zdrowia, posiadał uprawnienia do prowadzenia pojazdów mechanicznych i w dniu ... spowodował ciężki wypadek drogowy ze skutkiem śmiertelnym.

Z uwagi na skutki zdarzenia oraz zagrożenia, jakie bezsprzecznie ww. stwarzał na drogach prowadząc pojazd mechaniczny – sygnalizuję o konieczności w przyszłości w podobnych przypadkach kierowania pacjentów na badanie lekarskie w celu określenia, czy posiadają nadal zdolności do prowadzenia pojazdów mechanicznych w świetle aktualnego ich stanu zdrowia.

Prokurator Rejonowy ...

Sz. P.

Prokurator Rejonowy

W odpowiedzi na wystąpienie Prokuratora Rejonowego pragnę oświadczyć co następuje:

Poruszona przez Pana Prokuratora kwestia kierowania przez lekarzy, biorących udział w procesie leczenia pacjentów, cierpiących z powodu poważnych chorób neurologicznych na badania psychiatryczne i lekarskie w celu dokonania oceny, czy aktualny stan zdrowia pozwala na prowadzenie pojazdów mechanicznych jest z pewnością kwestią istotną. Zaniechanie tego rodzaju czynności może rodzić poważne konsekwencje – takie jak opisane przez Pana Prokuratora w uzasadnieniu wystąpienia do KPOIL.

Należy zwrócić jednak uwagę na to, że ocena zasadności kierowania pacjenta na specjalistyczne badania **zależeć zawsze będzie od decyzji konkretnego, posiadającego odpowiednią wiedzę fachową i zającego**

określony, indywidualny przypadek lekarza.

Kujawsko Pomorska Okręgowa Izba Lekarska stanowi samorząd zawodowy lekarzy i lekarzy dentystów, wykonujących swój zawód na obszarze właściwości jej działania. Samorząd lekarski funkcjonuje **na podstawie ustawy z 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz.U. z 2009 r. Nr 219, poz. 1708, zwana dalej Ustawą) i może podejmować działania, przekazane jego kompetencji przez ww. akt prawny.**

Doceniając wagę problemu, poruszonego w wystąpieniu Pana Prokuratora, KPOIL podejmie w zgodzie z przekazanymi jej przez Ustawę uprawnieniami następujące czynności:

- zalecenie dotyczące kierowania na specjalistyczne badania osób podejrzewanych o to, że posiadają ograniczoną zdolność do kierowania pojazdami mechanicznymi zostanie przekazane w trakcie organizowanych przez tutejszą Okręgową Izbę

Lekarską szkoleń prowadzonych dla lekarzy (najbliższe szkolenie będzie skierowane do lekarzy stażystów i odbędzie się w listopadzie br.),

- wystąpienie Pana Prokuratora zostanie podane do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie jego treści **(w treści uzasadnienia dokonane zostaną zmiany redakcyjne, uniemożliwiające identyfikację osoby, której dotyczy prowadzone postępowanie przygotowawcze)** na stronie internetowej KPOIL oraz w biuletynie KPOIL „Meritum”.

Wskazane powyżej działania pozwolą upowszechnić wśród lekarzy zrzeszonych w ramach KPOIL wiedzę na temat, który został poruszony w wystąpieniu Pana Prokuratora i jednocześnie znajdują swoje oparcie w przyznanych przez prawo samorządowi lekarskiemu uprawnieniach.

*Z poważaniem
Łukasz Wojnowski*

Informacje dla Seniorów

Delegatura Izby Lekarskiej w Grudziądzu uprzejmie przypomina, że w naszej Delegaturze raz na 2 miesiące odbywają się spotkania „Lekarzy Seniorów”. Na kolejne spotkanie zapraszamy naszych Kochanych Seniorów **16 stycznia 2013 r. na godzinę 13.30**

Dyżury Rzecznika Praw Lekarza

Kolejne spotkanie z Rzecznikiem Praw Lekarza Panem Mecenasek Krzysztofem Izdebskim odbędzie się 9 stycznia 2013 r. w godzinach 9.00 - 11.00.

Lekarze pragnący skorzystać z porady Pana Mecenasas proszeni są o wcześniejsze telefoniczne zgłoszenie do naszej Delegatury najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień spotkania.

Aktualne telefony to 56 641 34 73 lub 600 857 470

Proszę wszystkich lekarzy o podawanie zmian dotyczących Państwa danych gromadzonych w komputerowym rejestrze lekarzy (zmiany nr telefonów, zmiany nazwisk, zmiany miejsc pracy, uzyskanie specjalizacji itp.) również celem przesyłania informacji drogą internetową na adres Delegatury IL w Grudziądzu: izbalekarska@wp.pl lub 56 641 34 73.

Tradycyjnie już prosimy Państwa o uwagi, inspiracje i sugestie dotyczące naszej działalności.

Pozdrawiam, Wiesław Umiński

DELEGATURA W GRUDZIĄDZU ZAPRASZA:

1. 2 lutego 2013 r. – zapraszamy na tradycyjny **bal lekarza** – Hotel „RAD” przy ulicy Chełmińskiej 144 w Grudziądzu. Tak jak w roku ubiegłym przegrywać będzie zespół „ART.-S” pod kierownictwem Krzysztofa Szucy. Koszt 450 zł od pary. Brak odpowiedniej frekwencji skutkuje odwołaniem imprezy. Dlatego osoby chętne do udziału w zabawie bardzo prosimy o zgłaszanie swojego uczestnictwa do dnia 4 stycznia 2013 r.
2. W lutym 2013 r. organizatorami spotkania naukowego Rady Naukowej będą lekarze oddziału położniczo-ginekologicznego. Gościem spotkania będzie Pan prof. dr hab. n. med. Mariusz Dubiel. Na dzień dzisiejszy nie ustalono dokładnego terminu i tematu wykładu oraz miejsca spotkania. O szczegółach poinformujemy Państwa w terminie późniejszym.
3. Ponadto informuję Delegatów na Okręgowy Zjazd Lekarski, że XXX Zjazd Lekarzy Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w Toruniu odbędzie się w sobotę 16 marca 2013 r. O szczegółach zostaną Państwo poinformowani w terminie późniejszym.
4. Po dwóch bardzo udanych wyjazdach lekarsko-rodzinnych do Lwowa i Getyngi (na własny koszt) zapytuję koleżanki i kolegów z naszej Delegatury czy byłiby chętni na takie lekarsko-rodzinne, parodniowe eskapady np. do Getyngi, Gruzji lub gdzieś indziej. Jeżeli tak – proszę o odpowiedź i ewentualne propozycje.
5. W grudniu 2012 roku i styczniu 2013 roku Firma DARMA&NAROL-DENTAL, po akceptacji szkoleń przez ORL, planuje zorganizować dla Państwa cykl kursów medycznych, których wykładowcą będzie dr n. med. Jan Żuchowski. O terminach i planach kolejnych spotkań informujemy Państwa drogą mailową w terminie późniejszym. Szczegółowe informacje można uzyskać w naszej Delegaturze: tel. 56 641 34 73, 600 857 470, e-mail: izbalekarska@wp.pl

*Wszystkim Koleżankom i Kolegom
skupionym w naszej Delegaturze
i Ich Rodzinom
życzymy zdrowych i pogodnych
Świąt Bożego Narodzenia i do siego roku*

*Wiesław Umiński
Ewa Umińska*

...A kto nie widział – ten trąba...!

Autorem przyciągającego wzrok plakatu z wizerunkiem doktora Trąbki jest plastyk Dariusz Żejmo.

Kiedy wreszcie się zacznie? – niecierpliwi się spoglądający na zegarek dr Cezary Jarek.

Po spektaklu Baj Pomorski promieniał z radości.
To była bardzo udana premiera!

Od lewej: Krzysztof Zaremba, Katarzyna Chudek i Mariusz Wójtowicz.

10 listopada br. sztuka według wierszy doktor Anny Rumianek bardzo udanie zadebiutowała na deskach toruńskiego Bija Pomorskiego. Premierę „Przypadków Doktora Bonifacego Trąbki” obejrzał komplet publiczności. Mali i dumi co chwila nagradzali śmiechem i brawami znakomitą grę aktorów – Katarzyny Chudek i Mariusza Wójtowicza, którym akompaniował i asystował Krzysztof Zaremba. Wiersze Anny Rumianek nie tylko bawią. Wpisane w teatralne realia pozwalają dzieciom przyjaźnie i z ufnością spojrzeć na lekarza i narzędzia jego pracy. Spektakl to także bardzo pożyteczna lekcja dla rodziców, towarzyszących swym pociechom w szpitalach i przychodniach. Któż z nas, będąc w pracy, nie słyszał nieprzemyślanych przestróg: „Jak będziesz niegrzeczny, doktor cię zabierze”.

Tekst i zdjęcia:

Sławomir Badurek

Tuż po przedstawieniu autorka wierszy i aktorzy utonęli w kwiatach.

Najwięcej bukietów trafiło na ręce autorki. Towarzyszący jej mąż doktor Andrzej Rumianek pracownicy je odbierał...

Doktor Rumianek dziękowała widzom – jakże by inaczej – wierszem. Obok, dumna z mamy, pierwsza recenzentka jej twórczości córka Marysia.

Zasłużyli na szampa. Od prawej: Anna Rumianek (autorka), Katarzyna Chudek (aktorka), Mariusz Wójtowicz (aktor), Krzysztof Zaremba (opracowanie muzyczne), Dariusz Żejmo (plastyk), Zbigniew Lisowski (dyrektor „Baja”).

RECEPTY

PERSONALIZOWANE Z KODAMI KRESKOWYMI

DRUKI MEDYCZNE

Wysyłamy na całą Polskę.

Awi Druk
DRUKARNIA CYFROWA

20-616 Lublin, ul. Gliniana 32

tel./fax 81 538 22 36

tel.kom. 603 544 901

e-mail: poczta@drukirecept.pl

Sprawdź naszą ofertę na:

www.drukirecept.pl

Aktualny cennik reklam w biuletynie MERITUM (ceny netto)

Okladki

IV strona
20,5 x 26 cm

1 200 zł

III strona

1 000 zł

II strona

1 000 zł

Środek numeru:

1/1

800 zł

1/2

400 zł

1/4

300 zł

Rozkładówka 2 strony

2 600 zł

Artykuł sponsorowany

2 000 zł

Inserty:

Cały nakład

800 zł

waga: 1 szt. do 5 g

Ogłoszenia drobne

100 zł

do 15 słów, dot. ogłoszeń o zatrudnieniu
lub poszukiwaniu pracy oraz ogłoszeń
o sprzedaży lub wynajmie itp.

rozmiar strony 205 x 260 mm

po obcięciu

PRACA

NZOZ Przychodnia
Fredry Sp. z o.o. w Toruniu
zaprasza do współpracy
lekarza rodzinnego oraz **lekarza
stomatologa** w celu udzielania
świadczeń w ramach NFZ.
Tel. 56 654 03 79 (księgowość).

Specjalista chorób wewnętrznych
poszukuje pracy na terenie
Brodnicy i okolic. Tel. 691 506 444

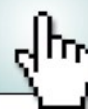
GOZ w Rogóźnie zatrudni
lekarza medycyny rodzinnej
lub **internistę**.
Zapewniamy mieszkanie.
Tel. 56 46 88 429

PRACA

Przychodnia Osiedlowa
„Rubinkowo” Sp. z o.o.
zatrudni
lekarza internistę,
bądź **lekarza medycyny rodzinnej**
(może być w trakcie specjalizacji)
do pracy w poradni
dla dorosłych – POZ.
Kontakt osobisty.
Przychodnia Osiedlowa
„Rubinkowo” w Toruniu,
ul. Dziewulskiego 12
lub telefonicznie: 56 650 80 02
Prezes Przychodni
dr Janina Sawicka-Wierdak
lub 56 650 80 03
vice prezes przychodni
dr Henryk Szwarocki

LECNICE CITOMED Sp. z o.o. w Toruniu zatrudni
lub nawiązą współpracę z lekarzami: **internistami**, **pediatrami**,
specjalistami medycyny rodzinnej. Osoby zainteresowane prosimy
o kontakt: tel. 56 658 44 01 lub adres e-mail: biuro@citomed.pl

ultrasonografy.pl

SPOTKANIE ABSOLWENTÓW POMORSKIEJ AKADEMII MEDYCZNEJ

W dniu **19 stycznia 2013 r.** o godzinie 20.00 w Hotelu RUBBENS w Łysomicach organizujemy kolejne spotkanie towarzyskie absolwentów PAM wraz z osobami towarzyszącymi. Termin zgłoszeń i wpłat do dnia 31 grudnia 2012 r. Orientacyjny koszt imprezy to: 200,00 zł od osoby płatne na konto: 63 1240 4009 1111 0000 4484 3364 z dopiskiem: bal absolwentów PAM.

Ewentualny nocleg w Hotelu RUBBENS na indywidualne zamówienia do dnia 31 grudnia 2012 r. pod nr tel.: 56 678 31 15 – 16, 56 678 30 15.

Kontakt: Komitet Organizacyjny, Kazimierz Bryndał, tel. 603 065 344, Jolanta Chmielewska, tel. 608 497 953, Romana Kasprzycka-Janowska, tel. 608 426 820. Izba Lekarska – Agnieszka Lis tel. 56 655 41 60 w. 18

Komisja Senioratu i Samopomocy K-POIL
Z A P R A S Z A
na **wyjazd do Opery NOVA** w Bydgoszczy,
w dniu 15 grudnia 2012 r. (sobota) godz. 19.00
na Operę **NAPÓJ MIŁOSNY**
koszt wyjazdu 75,00 zł, emeryci i renciści 45,00 zł.
Zapisy i wpłaty do 7 grudnia 2012 r.

Uprzejmie informujemy, że osobą odpowiedzialną za kontakty ułatwiające dostęp do diagnostyki i leczenia dla Lekarzy Seniorów jest Pan dr Paweł Wudarski, Ordynator Oddziału Chorób Płuc Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Toruniu – tel. 601 648 314.

Kolejne **spotkanie członków Komisji Senioratu i Samopomocy K-POIL** odbędzie się w dniu 10 grudnia 2012 r. o godzinie 14.00 w siedzibie Izby Lekarskiej, Toruń, ul. Chopina 20.

Komisja Senioratu i Samopomocy zaprasza Koleżanki i Kolegów na Tradycyjne **Noworoczne Spotkanie w dniu 11 stycznia 2013 r. (piątek)** o godzinie 18.00 w Klubie Kameleon, Toruń, ul. Tuwima 9. Przedstawimy plany wyjazdowe.

Prosimy Szanownych Seniorów o podanie do Izby Lekarskiej numerów swoich telefonów komórkowych, a które wysyłane będą SMS-y z informacjami o wyjazdach, wycieczkach, spotkaniach itp.

**Zdrowych, pogodnych Świąt Bożego Narodzenia,
pełnych wiary, nadziei i miłości
życzy Komisja Senioratu i Samopomocy**

*Przewodnicząca Komisji Senioratu i Samopomocy K-POIL
Małgorzata Kędzierska*

Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w konferencjach i kursach dla Lekarzy Stomatologów organizowanych w Toruniu w 2013 roku

- 23 lutego Kurs pt. „Graniczne możliwości leczenia periodontologicznego.”
Kurs poprowadzi Dr n. med. Witold Jurczyński.
Sala Konferencyjna Hotelu Filmar, ul. Grudziądzka 45, Toruń.
- 23 marca Kurs pt. „Diagnostyka dysfunkcji układu ruchowego narządu żucia. Zasady szynoterapii. Reguły zmiany wysokości zgryzu.”
Kurs poprowadzi Prof. dr hab. med. Stefan Baron.
Sala Konferencyjna Hotelu Filmar, ul. Grudziądzka 45, Toruń.
- 20 kwietnia Kurs pt. „Współczesna stomatologia dziecięca. Aktualne zasady postępowania w praktyce klinicznej.”
Kurs poprowadzą Dr hab. med. Dorota Olczak-Kowalczyk, Dr n.med. Wojciech Kowalczyk i Lek. stom. Piotr Sobiech.
Sala Konferencyjna Hotelu Filmar, ul. Grudziądzka 45, Toruń.
- 18-19 października XIX Ogólnopolska Konferencja Stomatologiczna
XIX Targi Stomatologiczne EXPODENT 2013

**Zapraszamy
do Torunia!**

ORGANIZATOR:

Centrum Konferencji i Wystaw EXPO-ANDRE,
ul. Prosta 19/7, 87-100 Toruń
tel.: (56) 657-35-05, 652-20-66, tel. kom.: 506-134-639,
fax. (56) 657-35-06, e-mail: biuro@expo-andre.pl,
www.expo-andre.pl

Upadek królowej

INTERNA

INTERNA, zwana królową dyscyplin medycznych, niestety upada. W ostatnich kilkunastu latach w naszym kraju mamy do czynienia z bardzo niekorzystnym zjawiskiem, które polega na fragmentaryzacji opieki medycznej, zarówno ambulatoryjnej, jak i szpitalnej. Mamy już rekordową liczbę specjalizacji lekarskich w Europie (ok. 75), a nasze szpitale to zbiorowiska coraz mniejszych oddziałów czy pododdziałów, zorganizowanych według specjalizacji lekarskich, a nie stopnia natężenia opieki nad pacjentem.

W lecznictwie ambulatoryjnym internistom, czyli specjalistom chorób wewnętrznych, nakazano nauczania się pediatrii i uzyskania specjalizacji z medycyny rodzinnej. W poradniach szpitalnych interniści nie zyskali uznania w oczach Narodowego Funduszu Zdrowia i zostali jako specjalizacja praktycznie wyeliminowani. Interniści, których większość szkolenia i praktyki zawodowej dotyczy pacjentów starszych, nie okazują się już godni zaufania, gdyż nagle muszą być geriatrami.

Dzielenie włosa na czworo

W leczeniu tak powszechnych chorób przewlekłych, mających wpływ na różne narządy wewnętrzne, jak cukrzyca czy nadciśnienie tętnicze, promowani są specjaliści od tych chorób, tacy jak diabetolodzy czy hipertensjologowie. Intensywną terapię, będącą przecież w znacznym zakresie medycyną wewnętrzną o najwyższym stopniu natężenia, zawłaszczili anestezjologowie, których domeną było – i w wypadku wielu anestezjologów niepraktykujących na co dzień intensywnej terapii dalej jest – znieczulanie pacjentów do zabiegów chirurgicznych i innych procedur. Nawet tak stare dziedziny wywodzące się z interny, jak kardiologia, wyrzekły się „królowej” i w naszym kraju wywalczyły bezpośredni tryb specjalizacji, co jest przypadkiem bardzo rzadkim w skali międzynarodowej.

Oczywiście, podpierające się opiniami hiperspecjalistów i zatroskane media często informują, że specjalistów u nas brakuje, potęgując poczucie zagrożenia.

(Nie tak) dawno temu w Ameryce

Na początku lat 90. jedno z najbardziej renomowanych medycznych towarzystw naukowych na świecie – *American College of Physicians* (ACP) przeprowadziło kampanię wizerunkową dotyczącą interny w USA. Specjalizacja cierpiała wtedy na kryzys wizerunkowy. Wprawdzie w USA nie było i nie ma specjalizacji „jednochorobowych”, a każdy kardiolog, gastroenterolog czy pulmonolog musiał i nadal musi odbyć intensywne trzyletnie szkolenie z pełnego zakresu chorób wewnętrznych, a jednak interna miała problem. Dodatkowym czynnikiem komplikującym było nazewnictwo, gdyż *internist* – czyli specjalistę internistę – mylono z *intern* – czyli stażystą z jakiegokolwiek dziedziny lekarskiej, a nawet nielekarskiej. Kampania ACP była prowadzona pod hasłem „interna – lekarze dorosłych” (*internaltj-medicine: doctors for adults*). W zakresie opieki ambulatoryjnej nie było takiego problemu jak u nas czy w Wielkiej Brytanii – każdy internista może prowadzić praktykę pierwszego kontaktu dla pacjentów dorosłych. Zresztą ze względu na brak pewnych uciążliwości związanych z obecnością dzieci w przychodni często starsi pacjenci preferują POZ prowadzone przez internistów. Dodatkowym atutem jest także szersze wykształcenie i praktyka internistów w zakresie wielu chorób przewlekłych.

Lekarze rodziinni

W Polsce postawiono na lekarzy rodzinnych, którzy w przeciwieństwie do lekarzy brytyjskich (GP) rzadko zajmują się urazami czy drobnymi zabiegami chi-

rurgicznymi, a jeszcze rzadziej ginekologią i można zaryzykować stwierdzenie, że są oni w praktyce przeważnie pediatro-internistami ambulatoryjnymi. Kampania informacyjna ACP przyniosła głównie korzyści wizerunkowe, gdyż na przykład w obszarze ambulatoryjnym nie było wiele do wywalczenia. Ciekawy i budujący, także w odniesieniu do naszego rynku, jest natomiast sposób, w jaki interna obroniła swoją pozycję i dostosowała się do wymogów nowoczesnego szpitalnictwa. Otóż w USA też postępowała fragmentaryzacja opieki medycznej w szpitalach, co niestety, jak zbadano, miało negatywne konsekwencje. Brak koordynacji leczenia szpitalnego prowadzonego przez specjalistów z wąskich dziedzin, szczególnie w odniesieniu do nieco bardziej skomplikowanych przypadków, prowadził do zdarzeń niepożądanych. Na podstawie badań porównawczych stwierdzono, że nawet pacjenci wymagający operacji chirurgicznej, ze schorzeniami współistniejącymi lub w podeszłym wieku, których lekarzem prowadzącym był internista z chirurgiem czy ortopedą w roli konsultanta, mieli korzystniejszy przebieg leczenia szpitalnego niż ci, których prowadził chirurg konsultujący się z internistą według uznania. Powstał zatem projekt nowej definicji medycyny wewnętrznej w szpitalu, który szczęśliwie zakończył się wyodrębnieniem internistów szpitalnych, czyli hospitalistów. Menedżerowie szpitali, prywatne firmy ubezpieczeniowe, federalne fundusze zdrowia, organizacje medycyny koordynowanej, a wkrótce i pacjenci szybko zorientowali się, że taki właśnie model – z wiodącą rolą hospitalisty jako lekarza prowadzącego szeroki zakres leczenia szpitalnego – nie

tylko się opłaca, lecz także jest bezpieczny i zmniejsza narażenie na procesy sądowe. Co ciekawe, od dekady także specjaliści z dziedzin internistycznych oraz chirurgicznych chętnie przyjęli model współpracy z hospitalistami, skupiając się na swoich umiejętnościach specjalistycznych, przede wszystkim zabiegowych czy operacyjnych. Mówi się już nawet o tzw. specjalistach proceduralistach, jak np. kardiolog interwencyjny czy gastroenterolog endoskopista, co sprzyja utrzymaniu wysokiej sprawności zabiegowej. Kompleksowe prowadzenie coraz bardziej skomplikowanego pacjenta szpitalnego oddaje się w ręce hospitalistów. Obecnie jest to pożądana, dobrze płatna i stale rozwijająca się specjalizacja lekarska.

"Nasze szpitale to zbiorowiska coraz mniejszych oddziałów czy pododdziałów, zorganizowanych według specjalizacji lekarskich, a nie natężenia opieki nad pacjentem"

Ratujemy polską internę

Jaki jest zatem sposób na uratowanie honoru królowej w Polsce? Oczywiście, w lecznictwie ambulatoryjnym sprawa jest prosta: internista powinien mieć prawo do prowadzenia i kontraktowania POZ dla dorosłych, a także uprawnienia samodzielnego konsultowania pacjentów z chorobami wielosystemowymi w ramach poradni specjalistycznych. Ostatnio wreszcie słychać, że ważna jest kompleksowość opieki nad pacjentem szpitalnym. Mówi się przy tym, że specjalistów z wąskich dziedzin oczywiście brakuje. Im bardziej brniemy w ten schemat, tym bardziej będzie ich brakować. Menedżerowie szpitali chcą nowoczesnej organizacji pracy, obszarów wieloprofilowych i możliwości optymalnej gospodarki zasobami łóżkowymi, a także ludzkimi. Narodowy Fundusz Zdrowia chce leczyć kosztowo efektywnie. Pacjenci potrzebują lekarzy, którzy ich poprowadzą, wyjaśnią, przypilnują, a nie tylko wykonają konkretną

procedurę, w czym mogliby mieć nawet – co zrozumiałe – interes ekonomiczny. Firmy ubezpieczeniowe (chwilowo u nas tylko jedna) chętnie widzą dobrze skoordynowaną i bezpieczną opiekę szpitalną, a w roli menedżerów ryzyka medycznego chętnie zobaczą lekarzy hospitalistów. Wiele specjalistów tak bardzo zajmuje się szlifowaniem perfekcji wykonywania procedur czy zabiegów, że powinni być zainteresowani przekazaniem części niezabiegowej hospitalistom. Tak więc są liczne argumenty za nadaniem nowej tożsamości internie szpitalnej poprzez wprowadzenie modelu hospitalistów. Polska Federacja Szpitali zamierza podjąć dalsze działania w tej sprawie, także we współpracy z organizacjami lekarskimi, a przede wszystkim z Towarzystwem Internistów Polskich. Chcemy unaocznić wszystkim uczestnikom rynku ochrony zdrowia, że warto ratować internę, warto ratować królową.

Jarosław J. Fedorowski

Źródło: „Menedżer Zdrowia” 6/2012

HISTORIA JEDNEJ FOTOGRAFII

Kolacja w „Polonii”

Zdjęcie udostępnił pracownik naukowy Muzeum Okręgowego w Toruniu Bogusław Uziębło.

W dniu 21.11.1927 r. toruńscy lekarze wojskowi uczestniczyli w kolacji pożegnalnej w szacownej restauracji „Polonia” (dziś w tym miejscu mieści się drogeria Rossmann). Okazją do spotkania był awans kolegi płk. Czesława Wincza (1877 - 1938) na stanowisko komendanta 2. Szpitala Okręgowego w Chełmie Lubelskim. Na stole najbardziej rozpoznawalne były butelki z piwem o nazwie „Śmietanka Pomorska” pochodzącym z Browaru Pomorskiego Józefa Chronowskiego na Podgórzu. Autorem zdjęcia był mjr dr Wieńczysław Doński (1883 - 1977), który na odwrocie opisał nań występujących gości, od lewej: por. Jan Kanty Raszke, por. Szczepan Wacek, por. Stefan Bogusławski, mjr Leopold Rudke, płk. Zygmunt Gilewicz, żegnany ppłk Czesław Wincz, płk. Albert Szaad, mjr. Tadeusz Dąbrowski, od prawej: mjr Kuczyński, farmaceuta, mjr Nikodem Butrymowicz, mjr. Jan Antoni Pęski, mjr. Zenon Szczefanowicz, ppłk. Arnold Felicki, por. Paprocki, ppłk. Tadeusz Mieczysław Sokołowski, mjr. Wieńczysław Doński i mjr Wacław Rymkiewicz.

opr. dr med. Marian Łysiak

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 21 października 2012 r.
zmarł

Pan Doktor

**BOGDAN HENRYK
RODZIEWICZ**

Wyrazy szczerego współczucia
Rodzinie oraz Przyjaciółom
składa Kujawsko-Pomorska
Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 14 października 2012 r.
zmarł

Pan Doktor

WOJCIECH NOWAK

Wyrazy szczerego współczucia
Rodzinie oraz Przyjaciółom
składa Kujawsko-Pomorska
Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 26 października 2012 r.
zmarł

Pan Doktor

WIT BŁAZIAK

Wyrazy szczerego współczucia
Rodzinie oraz Przyjaciółom
składa Kujawsko-Pomorska
Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 12 listopada 2012 r.
zmarła Pani Doktor

**BOŻENA
CHOJNOWSKA-TOKARCZYK**

Wyrazy szczerego współczucia
Rodzinie i Przyjaciółom
składa Kujawsko-Pomorska
Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

Pani Doktor
Bożenie Nagórskiej-Wasąg
szczerze wyrazy współczucia
z powodu śmierci

MĘŻA

składa Kujawsko-Pomorska
Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

Pani Doktor Ewie Chrzanowskiej
szczerze wyrazy współczucia
z powodu śmierci

MĘŻA

składa Kujawsko-Pomorska
Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

Panu Doktorowi
Stanisławowi Jurkowskiemu
i Pani Doktor Jolancie Jurkowskiej
szczerze wyrazy współczucia
z powodu śmierci

OJCA I TEŚCIA

składają Koledzy z Oddziału
Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej
Szpitala Wojewódzkiego we Włocławku

Państwu Dr Dr
Leopoldowi i Beacie Gibasom
szczerze wyrazy współczucia
z powodu śmierci

MATKI I TEŚCIOWEJ

składa Kujawsko-Pomorska
Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

Państwu Dr Dr
Lechowi i Esterze Rodziewiczom
szczerze wyrazy współczucia
z powodu śmierci

OJCA I TEŚCIA

składa Kujawsko-Pomorska
Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

*„Ścieżki naszego życia mogą nagle
skręcać w nieznanym kierunku,
kończyć się zbyt wcześnie.
Jednak te wędrówki zawsze mają cel:
przynoszą nadzieję
i nadają sens naszemu...”*

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy
wiadomość o śmierci naszej Koleżanki

BOŻENY TOKARCZYK

Składamy wyrazy głębokiego
współczucia Rodzinie i Przyjaciółom.
Zarząd i członkowie KPZPOZ

Panu Doktorowi
Zbigniewowi Gawronowi
szczerze wyrazy współczucia
z powodu śmierci

MATKI

składa Kujawsko-Pomorska
Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

Panu Doktorowi
Tadeuszowi Suchankowi
szczerze wyrazy współczucia
z powodu śmierci

ŻONY

składa Kujawsko-Pomorska
Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

Pani Doktor
Małgorzacie Jakubowskiej
szczerze wyrazy współczucia
z powodu śmierci

OJCA

składa Kujawsko-Pomorska
Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

Państwu Dr Dr
Stanisławowi i Jolancie Jurkowskim
szczerze wyrazy współczucia
z powodu śmierci

OJCA I TEŚCIA

składa Kujawsko-Pomorska
Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

Nowy Outlander

Prestiż Przestrzeń Perfekcja

od **98 990 zł**

Przyjdź i przetestuj w trudnych warunkach

**Wyjątkowa oferta
dla Lekarzy i Aptekarzy**

DOSTĘPNY W LEASINGU OD **779 zł NETTO***

NA POZOSTAŁE MODELE RABATY DO **16 500 zł**

RABATY NA AKCESORIA NAWET DO **30%**

Multi-Salon REISKI

ul. Fordońska 353, 85-766 Bydgoszcz

tel. 52 5161000

www.mitsubishi.reiski.pl

* Przykładowa kalkulacja leasingowa została przygotowana dla wersji Outlander 2013 2.0 2 WD Invite Plus; średnie zużycie paliwa: 6,9 l/100 km; średnia emisja CO₂ - 157 g/km.; przy założeniu 45% wpłaty, 10% wykupu i okresu 60 miesięcy, w oparciu o stawkę referencyjną WIBOR 1M 4,75% i w przypadku jej zmiany wysokość czynszów może ulec zmianie. Podana rata to wartość netto. Szczegóły oferty w Multi Salon Reiski. Informację na temat złomowania samochodów Mitsubishi oraz przydatności do odzysku i recyklingu są dostępne na www.mitsubishi.pl.

Niniejsza oferta nie stanowi oferty w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego i ma jedynie charakter informacyjny. Warunkiem przygotowania wiążącej oferty jest złożenie odpowiedniego wniosku, przedstawienie wymaganych dokumentów i podanie niezbędnych informacji

ZASTANAWIASZ SIĘ NAD NOWYM AUTEM?

Odwiedź salon BMW Dynamic Motors i wybierz spośród wyjątkowej oferty. Niezależnie, czy wolisz stylistykę miejską czy też wolność ekstremalną, teraz znajdziesz coś dla siebie. Już dziś możesz poczuć radość z jazdy.

SPRAWDŹ, JAK ATRAKCYJNE MOGĄ BYĆ CENY SAMOCHODÓW BMW.

BMW 118d

Black Sapphire metallic 2011
115 276 PLN
2705,94 PLN/m-c (36 m-cy)

BMW 328i

Black Sapphire metallic 2012
151 539 PLN
3557,16 PLN/m-c (36 m-cy)

BMW X1 xDrive 18d

Sparkling Bronze metallic 2012
151 088 PLN
3547,20 PLN/m-c (36 m-cy)

Dealer BMW Dynamic Motors

ul. Fordońska 264
85-790 Bydgoszcz
Tel.: +48 52 339 51 10
www.bmw-dynamicmotors.pl

Dealer BMW Dynamic Motors

ul. Olimpijska 8
87-100 Toruń
Tel.: +48 56 648 04 06
www.bmw-dynamicmotors.pl

BMW
Wyjątkowa oferta

www.bmw-dynamicmotors.pl

Radość z jazdy